

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
BATUMI SHOTA RUSTAVELI STATE UNIVERSITY

რესტიაციული კულტურის კვლევის ცენტრი
CENTER OF THE STUDY OF CHRISTIAN CULTURE

ნიკო ბერძენიშვილის ინსტიტუტის
ისტორიისა და არქეოლოგიის განყოფილება
DEPARTAMENT OF HISTORY AND ARCHAEOLOGY
NIKO BERDZENISHVILI INSTITUTE

ჩვენი სულიერების ბალავარი

საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის

მოსაზღვით და პროგრამა

IX

THE FUNDAMENTALS OF OUR SPIRITUALITY

INVITATION AND PROGRAM

of the International Scientific Conference

ივნისი 15-16 June

ბათუმი 2017 Batumi

„ყველა ჩვენი კულტურული თუ სხვა
სულიერი საუნაცე, რომელიც ქართველობა ერმა
შექმნა, — ყველაფერი დაფუძნებულია
ქრისტიანულ სარწმუნოებაზე ... არ არსებობს
ცოდნა, რომელიც დაკავშირებულია არ აითხ
რწმუნასთან, ასევე, როგორც არ არსებობს
რწმუნა, რომელიც დამოკიდებულია არ იქნება
ცოდნაზე.”

ილია II

ქ-6

ბ-6

2017 წლის 15-16 ივნისს, უნივერსიტეტის შოთა რუსთაველის
დარბაზში (N55) ჩატარდება IX საერთაშორისო სამეცნიერო
კონფერენცია

ჩვენი სულიერების ბალავარი

გთხოვთ გვეწიოთ

დასაწყისი 13⁰⁰ საათზე

პატივისცემით, საორგანიზაციო კომიტეტი

საორგანიზაციო კომიტეტი:

როინ მალაკმაძე (თაგმჯდომარე), ბიჭიკო დიასამიძე
(თაგმჯდომარის მოადგილე), შუშანა ფუტკარაძე, ნოდარ
კახიძე, ნინო ინაშვილი, გიორგი თავაძაიშვილი, ხათუნა
დიასამიძე, ოთარ თურმანიძე, უჩა ოქროპირიძე, მაია
ჭიჭილეიშვილი, ირინა ვარშალომიძე, სულხან მამულაძე,
ოლე ჯიბაშვილი (პასუხისმგებელი მდიგარი)

2017 წლის 15 ივნისი 13⁰⁰ June 15th 2017
პლენარული სხდომა * Plenary Session

კონფერენციის გახსნა – პროფ. მერაბ ხალვაში
უნივერსიტეტის რექტორი
Opening of the Conference – Prof. Merab Khalvashi
University Rector

მისალმებები Welcome Speeches

Time-limit:

Speaker – 10-12 minutes
Discussant – 3-5 minutes

I სექცია 13th Section I

სხდომის სელმდგანელები * Session heads
პროფ. როინ მალაკმაძე, პროფ. ავთანდილ ნიკოლეიშვილი
Prof. Roin Malakmadze, Prof. Avtandil Nikoleishvili

- ბიჭიკო დიასამიძე (ბათუმი, საქართველო) – ქრისტიანობა მაჭახლის ხეობაში, ევფრატის ეპარქია
Bichiko Diasamidze (Batumi, Georgia) – Christianity in the Gorge of Machakhela, Evrati Bishopric
- გურამ ლორტკიპანიძე, ქეთევან ლორტკიპანიძე, ზეზგა ქავთარაძე (თბილისი, საქართველო) – გაზეთი „პა-კარმელი“ (1863) ბათუმელი ებრაელების შესახებ
Guram Lortkipanidze, Ketevan Lortkipanidze, Zevva Kavtaradze (Tbilisi, Georgia) – The Newspaper „Ha Carmel“ (1863) About the Jews of Batumi
- რამაზ სურმანიძე (ბათუმი, საქართველო) – შერიფ ხიმშანიშვილი – უცნობი მასალები ბიოგრაფიიდან (დაბადების თარიღი, სამხედრო წოდება, ნათლობა, ჯილდოები, მეუღლებები, ჯვრისწერა, გარდაცვალება, წესის აგება, დაკრძალვა)
Ramaz Surmanidze (Batumi, Georgia) – Sherif Khimshiashvili – Unknown Materials from Biography (Date of Birth, Military Rank, Baptism, Awards, Spouses, Death, Ceremony, Funeral)
- ანჯე ფურიერი (შჩეცინი, პოლონეთი) – რომაული კათოლიკური ეკლესიის ქართველი მღვდელმთავარი
Andrzej Furier (Szczecin, Polska) – Konstantine Saparishvili – Gruziński duchowny Kościoła Rzymskokatolickiego
Andrzej Furier (Szczecin, Poland) – Konstantine Saparishvili – Georgian priest of Roman Catholic Church

- შუშანა ფუტკარაძე, მერაბ ახვლედიანი (ბათუმი, საქართველო) – სახელოვანი ქართველი ქალები თავდგირიძეთა გვარიდან
Shushana Phutkaradze, Merab Akhvlediani (Batumi, Georgia) – The Famous Georgian Women from the Family of Tavdgiridze
- ავთანდილ ნიკოლეშვილი (ქუთაისი, საქართველო) – ივანე კერესელიძის „სამგზავრო წიგნები“, ორორც მოგზაურელი ქანრის ნარატივი
Avtandil Nikoleishvili (Kutaisi, Georgia) – “Travel Books” by Ivane Kereselidze as the Genre of Travel Narrative
- უჩა ოქროპირიძე (ბათუმი, საქართველო) – ქვევრის წარწერის საიდუმლო...
Ucha Okropiridze (Batumi, Georgia) – The Secret of Pitcher Inscription
- სულხან კუპრაშვილი, გოდერძი ვაჭრიძე (ქუთაისი, საქართველო) – ქუთაისის ისტორიიდან
Sulkhan Kuprashvili, Goderdzi Vachridze (Kutaisi, Georgia) – From the History of Kutaisi
- ნაილე მიქელაძე (ბათუმი, საქართველო) – საერო და რელიგიური მოტივები შოთა ზოდიძის პოეზიაში
Naile Mikeladze (Batumi, Georgia) – Secular and Religious Motives in Shota Zoidze’s Poetry
- ელზა ფუტკარაძე (ბათუმი, საქართველო) – „ჩემი ლექსები, ვიცი, მემლექეთამდინ ივლის“
Elza Putkaradze (Batumi, Georgia) – “My Verses Surely Walk to My Home”
- თალიკო ბერიძე (ბათუმი, საქართველო) – „ვაზის სიმფონია“ შ. ნიშნიანიძის შემოქმედებაში
Taliko Beridze (Batumi, Georgia) – „Vine’s Symphony“ in Sh. Nishnianidze Creations

**სხდომის შეჯამება
Summary of session**

II სექცია 13^{მეტი} Section II

სხდომის ხელმძღვანელები * Session heads
პროფ. ნოდარ ბარამიძე, პროფ. დოდო ჭუმბურიძე
Prof. Nodar Baramidze, Prof. Dodo Chumburidze

- მიხეილ მახარაძე (ბათუმი, საქართველო) – არეოპაგიტიკა და პეტრე იბერი
Mikheil Makharadze (Batumi, Georgia) – Areopagetics and Petre Iberi
- ჯემალ გამახარიძე (თბილისი, საქართველო) – მირმალი ტერიტორიების გასხვისების გზით საქართველოში ავტომობისტური და ავტოეფალური მოძრაობების ნეიტრალიზაციის იმპერიული გეგმების შესახებ (1906–1909 წ.)
Jemal Gamakharia (Tbilisi, Georgia) – On the Imperial Plans of Neutralization of

- შუშანა ფუტკარაძე, მერაბ ახვლედიანი (ბათუმი, საქართველო) – სახელოვანი ქართველი ქალები თავდგირიძეთა გვარიდან
Shushana Phutkaradze, Merab Akhvlediani (Batumi, Georgia) – The Famous Georgian Women from the Family of Tavdgiridze
- ნოდარ ბარამიძე (ბათუმი, საქართველო) – საბჭოთა იდეოლოგია და დომიტრი უზნაძის შემოქმედებითი მოღვაწეობა
Nodar Baramidze (Batumi, Georgia) – Soviet Ideology and Creative Work of Dimitri Uznadze
- ჯამერ დონჩევი (სოფია, ბულგარეთი) – „უცხოს“ წარდგენა (კლასობრივი მტკრი, არატრად იციული, უცხოელი, განსხვავებული რწმენის მქონე ადამიანი) 1944–1989 წლების ბულგარულ მხატვრულ ფილმებში
Kamen Dontchev (Sofia, Bulgaria) – Presentation of the Other (the Class Enemy, the Unconventional, the Foreigner, the Person with Different Faith) in the Bulgarian Feature Films from 1944 to 1989
Камен Дончев(София, Болгария) – Презентация „другого“ (классового врага, нетрадиционного, иностранца, человека с другой верой) в болгарских художественных фильмах в период 1944–1989 г.
- დოდო ჭუმბურიძე, ზვიად ტეშელაშვილი (თბილისი, საქართველო) – სოლომონ დოდაშვილის სულიერი პორტრეტებისათვის
Dodo Chumburidze, Zviad Tkeshelashvili (Tbilisi, Georgia) – Solomon Dodashvili – a Great Georgian Public Figure
- შორენა მახაჭაძე (ბათუმი, საქართველო) – რწმენის კონცეპტი ნოდარ დუმბაძის „მარადისობის კანონში“
Shorena Makhachadze (Batumi, Georgia) – The Concept of the Belief in “The Law of Eternity” by Nodar Dumbadze
- ლელა სარალიძე (თბილისი, საქართველო) – საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ლელინიდე რქორიძინიძე და საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა
Lela Saralidze (Tbilisi, Georgia) – Catholicos-Patriarch Leonid Okropiridze and the Democratic Republic of Georgia
- ნუგზარ მელაძე, თემურ ტუნაძე (ბათუმი, საქართველო) – ყორთლისთავის წმიდა პანტელელიმონის სახელობის ეკლესია
Nugzar Mgeladze, Temur Tunadze (Batumi, Georgia) – Khorolistavi’s Church Named after Saints Panteleimon
- ნაილა ჩელებაძე (ბათუმი, საქართველო) – ბათუმის საეკლესიო ცხოვრების ზოგიერთი საკითხი XX საუკუნის 20-იან წლებში (საარქივო მასალების მიხედვით)
Naila Chelebadze (Batumi, Georgia) – Some Questions about Batumi Church Life in the 20ies of the XXth Century (According to the Archive Materials)
- ოთარ გოგოლიშვილი (ბათუმი, საქართველო) – ტექმაკარავის ეკლესიის ისტორიისათვის
Otar Gogolishvili (Batumi, Georgia) – The Thesis About the Church of Tkemakaravi

11. თამარ მაჭუტაძე (ბათუმი, საქართველო) – პირველი პარემიოლოგიური კრებულები ქართულ და ფრანგულ ენებში
Tamar Matchutadze (Batumi, Georgia) – The First Paremiological Collections in Georgian and French Languages

სხდომის შეჯამება
Summary of session

2017 წლის 16 ივნისი * June 16th 2017

I სექცია 11th Section I

სხდომის ხელმძღვანელები * Session heads

პროფ. მამია ფაღავა, პროფ. გიული გიგუაშვილი
Prof. Mamia Paghava, Prof. Giuli Giguashvili

1. ნოდარ კახიძე (ბათუმი, საქართველო) – ტბეთის სულთა მატიანე და საოჯახო ყოფის საქითხები შუა საუქუნეების სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოში
Nodar Kakhidze (Batumi, Georgia) – The Chronicle of Tbeli Spirits and the Questions About Family Beings in the Southwest of Georgia in the Middle Centuries
2. მარიამ კობერიძე (გორი, საქართველო) – იოანე ქართველიშვილი – პედაგოგი და გრამატიკოსი
Mariam Koberidze (Gori, Georgia) – Ioane Kartvelishvili - Teacher and Grammarian
3. მამია ფაღავა, თინა შიოშვილი (ბათუმი, საქართველო) – ამირანის ნაკვალევი ტაოს ტოპონიმიკაში
Mamia Paghava, Tina Shioshvili (Batumi, Georgia) – Amiran's Footprint in Tao's Toponym
4. ვლად გიმპუ (კიშინოვი, მოლდოვა) – რუმინეთის ადრეშუასაუბუნების კლდოვანი ტაძრები
Vlad D. Ghimpu (Chisinau, Moldova) – Paleo-Christian and Romanian Rupestrian Churches from the Early Middle Ages
5. მაია აზმაიპარაშვილი (გორი, საქართველო) – ისტორიულ-კულტურული ფასეულობები ტურიზმის განვითარებაში
Maia Azmaiparashvili (Gori, Georgia) – Historical and Cultural Values in Tourism Development
6. შოთა ზოიძე (ბათუმი, საქართველო) – ციხე-ტაძართა საგალობლები XX საუკუნის ქართულ და ემიგრანტულ პოეზიაში
Shota Zoidze (Batumi, Georgia) – The Hymns of the Castle-Churches Being the Georgian and Emigrant Poetry in XX Century

7. გიული გიგუაშვილი (გორი, საქართველო) – ეკონომიკის გლობალიზაციის სოციალურ-ეკონომიკური შედეგები
Giuli Giguashvili (Gori, Georgia) – The Socio-Economic Impact of Economic Globalization
8. ნანი გუგუნავა (ბათუმი, საქართველო) – ხალხური ლექსი – წმიდა მარიამ დეთასმობლის საგალობელი
Nani Gugunava (Batumi, Georgia) – Folk Verse – The Chant to the Blessed Virgin
9. ასმათ დიასამიძე (ბათუმი, საქართველო) – ისინი ყველას უურადღებასა და სიყვარულს იმსახურებენ
Asmat Diasamidze (Batumi, Georgia) – „They Deserve Love and Attention from Everyone“
10. ნონა შუშანიძე (ბათუმი, საქართველო) – მართლმადიდებლური მოზაიკური ხელოვნება რავენის წმიდა ვიტალეს ტაძარში
Nona Shushanidze (Batumi, Georgia) – Orthodox Mosaic Art in Ravenna San Vitale Cathedral

სხდომის შეჯამება
Summary of session

II სექცია 11th Section II

სხდომის ხელმძღვანელები * Session heads

პროფ. მერაბ მეგრელიშვილი, პროფ. ეთერ ქავთარაძე
Prof. Merab Megrelishvili, Prof. Eter Kavtaradze

1. ნოდარ ბასილაძე (ბათუმი, საქართველო) – გარემოს როლი პიროვნების ფორმირებაში
Nodar Basilaishvili (Batumi, Georgia) – The Role of the Social Environment in Formation of Personality
2. ეთერ ქავთარაძე (თბილისი, საქართველო) – რაცდენ ხუნდაძე და ქართული საეკლესიო გაღობა
Eter Kavtaradze (Tbilisi, Georgia) – Razhden Khundadze and Georgian Christian Chants
3. იზოლდა ბელაძე (ბათუმი, საქართველო) – დვოისმსახურება ინგლისელ ვაჭართა ყოფიერებაში XV-XVI სს-ში
Izolda Beladze (Batumi, Georgia) – Liturgy of the English Merchants Being the XV-XVI Centuries
4. ირმა კვაშილავა (თბილისი, საქართველო) – ქართველებისა და სომხების სულიერი კულტურის ურთიერთშედარებითი ასპექტები

Irma Kvashilava (Tbilisi, Georgia) – Comparative Aspects of Georgian and Armenian Spiritual Culture

5. პამლები სარქისიანი (ერევანი, სომხეთი) – რუსეთის მოსახლეობის კონფესიური შემადგენლობა ამიერკავკასიის რეგიონში XIX საუკუნეება და XX საუკუნის დასაწყისში

Гамлет Саркисян (Ереван, Армения) – Конфессиональный состав русского населения Закавказского края в XIX - начале XXвв

Hamlet Sargsyan (Yerevan, Armenia) – The Russian Population Confessional Composition in Transcaucasia Region in XIX and in Early XX Centuries

6. დავით წიგაშვილი (ქუთაისი, საქართველო) – მატერიალური და ქრისტიანული საკულტო ძეგლები იმერეთში (ოკრიბა)

David Tsitaishvili (Kutaisi, Georgia) – Material and Christian Iconic Monuments in Imereti (Okriba)

7. მერაბ მეგრელიშვილი, ნიკოლოზ მეგრელიშვილი (ბათუმი, საქართველო) – რუსეთის იმპერიული ხელისუფლების დამოკიდებულება რელიგიის მიმართ XIX საუკუნის დასასრულს და XX საუკუნის პირველ ოცნებებში

Merab Megrelishvili, Nikoloz Megrelisvhvili (Batumi, Georgia) – The Attitude of Russia Towards Religion in Adjara in the End of XIX And in the Beginning of XX Century

8. ოთარ ნიკოლაძე (ქუთაისი, საქართველო) – „მართლმადიდებელ-რელიგიურ საზოგადოებათა“ ისტორიისათვის ქუთაისის მაზრაში

Otar Nikoleishvili (Kutaisi, Georgia) – For the History of Orthodox Religious Societies in Kutaisi Province

9. ჯახაძერ სურგულაძე (ბათუმი, საქართველო) – „კონსტანტინეს ნაბოძარის“ კრიტიკა და ჰუმანისტური ისტორიოგრაფია

Kakhaber Surguladze (Batumi, Georgia) – Criticism of „Donation of Constantine“ and Humanistic Historiography

10. მარინა შალიკავა (ბათუმი, საქართველო) – აჭარაში მცხოვრებ აფხაზთა სამგლოვიარო წეს-ჩვეულებანი

Marina Shalikava (Batumi, Georgia) – Funereal Traditions of Abkhazians Living in Ajara

**სხდომის შეჯამება
Summary of session**

2017 წლის 16 ივნისი * June 16th 2017

I სექცია 14th Section I

სხდომის ხელმძღვანელები * Session heads

პროფ. ჯემალ კარალიძე, პროფ. ტარიელ ფუტკარაძე

Prof. Jemal Karalidze, Prof. Tariel Putkaradze

1. ჯემალ კარალიძე (ბათუმი, საქართველო) – აფხაზთა მუჭაჯირობის პოლიტიკური და რელიგიური მიზეზები

Jemal Karalidze (Batumi, Georgia) – The Political and Religious Causes of Abkazian's Muhajirism

2. თამარ გოგოლაძე (გორი, საქართველო) – პოეტური ხასიათის რომანტიკული ფიქსირება ნიკოლოზ ბარათაშვილის პოეზიაში (“ბულბული ვარდზედ” და “დამქროლა ქარმან სახეიქმან”)

Tamar Gogoladze (Gori, Georgia) – Romantically Portraying of Poetic Nature in Nikoloz Baratashvili's Poetry (Nightingale on the Rose and a Severe Wind Blow Over me)

3. ლევან ხალვაში (ბათუმი, საქართველო) – იმპერატივის გამოყენებისათვის ეთიკაში

Levan Khalvashi (Batumi, Georgia) – For the Use of Imperative in Ethics

4. ნანა ცეცხლაძე (ბათუმი, საქართველო) – კონცეპტი „სული“ ზურაბ გორგილაძის პოეზიაში

Nana Tsetskhladze (Batumi, Georgia) – Concept of “Soul” in Zurab Gorgiladze's Poetry

5. ტარიელ ფუტკარაძე (ქუთაისი, საქართველო) – საქართველოს ეპლესიის წინააღმდეგ გარე ძალების ბრძოლის ექვსი ეტაპი (დიდი გეოპოლიტიკური მოთამაშების ძელი და ახალი შეცდომები)

Tariel Putkaradze (Kutaisi, Georgia) – Six Stages of Fights against Georgian Church by External Forces (Old and New Errors of Big Geopolitical Players)

6. ნატალია ლაზბა (ბათუმი, საქართველო) – აჭარაში მცხოვრები აფხაზების რელიგიის ზოგიერთი საკითხისთვის

Natalia Lazba (Batumi, Georgia) – To Some Questions of Religion of Abkhazians Living in Ajara

7. მიხეილ ხალვაში (ბათუმი, საქართველო) – ქრისტიანული პრინციპები ანტიკურ ეპოქაში

Micheil Chalvashi (Batumi, Georgia) – Christian Moral Principles in Antic Epoch

8. ელდარ თავდერიძე (ქუთაისი, საქართველო) – ერეკლე მეორის დროს ჩატარებული საეკლესიო კრება

Eldar Tavberidze (Kutaisi, Georgia) – Ecclesiastical Meeting Held During the Reign of Erekle II

9. **მალხაზ ბალაძე** (ბათუმი, საქართველო) – მხატვრული სახის ხატვის ფსიქოლოგიზმი და მონანიების პრობლემა „გლახის ნამთბობში“

Malkhaz Baladze (Batumi, Georgia) – The Psychologism of Literary Image Drawing and Repentance Problem in “The Poor’s Story”

**სხდომის შეჯამება
Summary of session**

II სექცია 14th Section II

სხდომის ხელმძღვანელები * Session heads

პროფ. ოლეგ ჯიბაშვილი, პროფ. ქეთევან პავლიაშვილი
Prof. Oleg Jibashvili, Prof. Ketevan Pavliashvili

1. **მამია ფალავა** (ბათუმი, საქართველო) – რამდენიმე როგორც უძინაში სახელი ტაოს ტოპონიმიაში

Mamia Paghava (Batumi, Georgia) – Some Names with Complex Root In the Toponym of Tao

2. **ქეთევან პავლიაშვილი** (თბილისი, საქართველო) – მართლმადიდებლური ეკლესიების პოლიტიკა ე.წ. „ალანიის ეპარქიისადმი“

Ketevan Pavliashvili (Tbilisi, Georgia) – Orthodox Churches Politics Towards “Alania Eparchy”

3. **ნარგიზ ახვლედიანი** (ბათუმი, საქართველო) – რწმენა-წარმოდგენებით დაკავშირებული ერთი ტოპონიმის განმარტებისათვის

Nargiz Akhvlediani (Batumi, Georgia) – Defining the Toponym Related to Beliefs

4. **ნიკო ჯავახიშვილი** (თბილისი, საქართველო) – წმინდანთა გამოსახულებანი ქართულ ქადაგდის ფულის ნიშნებზე

Niko Javakhishvili (Tbilisi, Georgia) – Saints’ Effigies on the Georgian Paper Money

5. **ციალა ნარაჯიძე** (ბათუმი, საქართველო) – ქრისტიანული ყოფის ამსახველი ელემენტები ლაზურ ზღაპრებში

Tsiala Narakidze (Batumi, Georgia) – Elements of Christian Life in Laz Tales

6. **ნანული ნოღაიდელი** (ბათუმი, საქართველო) – ორი არქაული ტერმონისათვის აჭარულში (ორინჯი და ნურჩი)

Nanuli Nogaidelis (Batumi, Georgia) – About Two Archaic Terms in Ajarian Dialect

7. **გლადიომერ ჭელიძე** (თბილისი, საქართველო) – ადრექტისტიანული ხანის ქართული წერილობითი კულტურის ტრადიციები („ქუქუნა ზღვის ურისა ... და ზღვსპირისა“)

Vladimer Chelidze (Tbilisi, Georgia) – Georgian Written Tradition of Early Christian Era

8. **ჯემალ მიქელაძე** (ბათუმი, საქართველო) – საექსპედიციო მასალები ტაო-კლარჯეთიდან

Jemal Mikeladze (Batumi, Georgia) – Expeditionary Materials from Tao-Klarjeti

9. **ინდირა შალიკაძე** (ბათუმი, საქართველო) – „ყარამანიანის“ დექსიკური თავისებურებანი

Indira Shalikadze (Batumi, Georgia) – Lexical Features of „Karamanian“

10. **ოლეგ ჯიბაშვილი, ნანა ხახუთაშვილი** (ბათუმი, საქართველო) – ეროვნული ცნობიერება შავშეთში XIX-XX საუკუნეების მიჯნაზე

Oleg Jibashvili, Nana Khakhutashvili (Batumi, Georgia) – National Consciousness in Shavsheti in XIX-XX Centuries

**სხდომის შეჯამება
Summary of session**

**კონფერენციის შეჯამება
Conference Conclusion**